

Portugália

Készítette: Juhász László (HJF-IFO-2006)

Bevezető

Portugália Európa egyik legrégebbi nemzetállama, alapításának éve 1139. Több mint 800 éve, jelenlegi határok – mely egyben az európai kontinens legrégebbi határa – közt fekszik az Ibériai félsziget nyugati peremén. Tízmillió lakosának saját nyelve, kultúrája és egyedi hagyománya van. Büszkén tekintenek vissza több évszázados történelmükre, mely Spanyolországgal való elszakadással kezdődött. Azóta is tart a viszály a két ország között. Különleges ország azért is, mert nagyhatású kultúrák ötvöződéséből keletkezett: római emlékei vetekednek a spanyolországiakkal, a vizigótok kora középkori művészete és civilizációja szintén rányomta bélyegét a késő középkori vívmányokkal együtt, és végül az egészet árnyalataiban módosította a mór kultúra behatolása. Fénykorát I. Mánuel idejében élte, mikor is Vasco da Gama elérte Indiát (1498) és felfedezték Brazíliát (1500). Óriási gyarmatbirodalom vált belőle az elkövetkező években, mely gazdagságot, viszont társadalmi átalakulást nem hozott. A rövid fénykort Spanyolország zárta le, és annak uralma alá került. Sok sorscsapás után (1755ös Lisszaboni földrengés, Napóleoni háborúk, Brazília elvesztése) Nagy-Britannia félgyarmatává süllyedt. 1910ben a Monarchia megbukott melyet katonai puccs követett. Salazar diktatúráját az 1974-es szegfűs forradalom vetett véget. 1986-tól az EK tagja lett, mellyel elindulhatott a gazdasági felzárkózás rögzös útján.

Általános információk

Hivatalos elnevezés:

Republica Portuguesa (Portugál köztársaság)

Főváros:

Lisboa (Lisszabon)

Közigazgatási beosztás:

18 kerület (distrito) 2 autonóm körzet (regiao autonoma)

Államforma:

parlamentáris demokrácia

Államfő:

Jorge Fernando Branco de Sampaio

Hivatalos nyelv:

Portugál

Terület:

92 389 km² (Az Azori-szigetekkel és Madeira szigetével együtt)

Tengerpart:

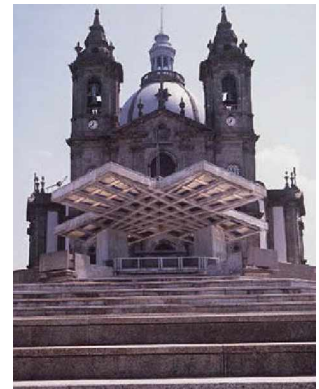
1793 km

Népesség:

10,1 millió fő

Népesség összetétele:

99% fehér, körülbelül 1% az egykori gyarmatokról származó fekete

Internethasználók:

4,4 millió fő

Nemzeti ünnepek:

Január 1 Újév

Április 25 A Szabadság napja

Május 1 Munka napja

Június 10 Portugália napja

Augusztus 15 Assumption Day

Október 5 Köztársaság napja

November 1 Mindenszentek

December 1 Függetlenség napja

December 8 Day of our Lady

December 25 Karácsony

Általában minden városban vagy régióban van legalább egy éves ünnepség.

Földrajzi elhelyezkedés

Portugália nagyjából úgy néz ki, mint egy téglalap, mely 560 km hosszú és 220 km széles az Ibériai félsziget nyugati partján. 830 km-es tengerparti szakasza van, mely nyugaton és délen az Atlanti Óceánnál van. Északról és Keletről Spanyolországgal határos. A Tejo folyó Lisszabonnál torkollik bele az Óceánba és választja ketté Portugália színes domborzatát. Az

országához tartozik még az Azori szigetcsoport és Madeira szigete. Mindkettő nyugat dél nyugat irányába található Lisszabontól.

Domborzat

Közép és észak Portugáliára inkább jellemző a gyönyörűen kialakított folyó árkok, a hegycsúcsok, és a zöldellő északi völgyek. Ezzel kontrasztban, a déli vidék lapos és száraz, aminek úgyszintén megvan a maga szépsége. Messze délen ismét hegyes vidék található és hosszú tengerpart részek. Legmagasabb csúcsa a Serra da Estrêla, mely majdnem 200 méter magas. Része egy nemzeti parknak melynek neve Parque Natural da Serra da Estrêla

Klíma

Jellemző a magas hőmérséklet egész évben, viszont a legjobb időszak a tavasz és az ősz. A tél novembertől márciusig tart legkésőbb. Télen a középső részeken ekkor inkább eső és enyhe hideg van. A déli részeken mindig nagy a forróság, még télen is. A szigeteken is inkább a jó és meleg idő az uralkodó, bár itt is igen változatos az éghajlat. A főszezon északon májustól szeptemberig tart, délen februártól novemberig.

	Monte Estoril Lisbon Coast Air - Sea	Quarteira Algarve Air - Sea		Funchal Madeira Air - Sea	Santa Maria Azores Air - Sea
Jan - Mar	17.1 °C 14.9 62.8 °F 58.8	17.0 °C 15.9 62.6 °F 60.6	Jan - Mar	19.4 °C 18.7 66.9 °F 65.7	17.0 °C 17.2 62.6 °F 63.0
Apr - Jun	21.8 °C 17.5 71.2 °F 63.5	22.4 °C 19.4 72.3 °F 66.9	Apr - Jun	21.8 °C 20.0 71.2 °F 68.0	19.7 °C 18.8 67.5 °F 65.8
Jul - Sep	26.3 °C 19.5 79.3 °F 67.1	27.3 °C 22.6 81.1 °F 72.7	Jul - Sep	24.9 °C 22.7 76.8 °F 72.9	23.9 °C 22.2 75.0 °F 72.0
Oct - Dec	17.2 °C 16.1 53.0 °F 60.0	17.7 °C 17.0 63.9 °F 62.6	Oct - Dec	21.3 °C 21.4 70.4 °F 70.5	19.4 °C 20.5 66.9 °F 68.9

Vallás:

Római katolikus

Valuta:

Euró - € régebben portugal escudo (PTE)

Hitelkártyák, csekk, ATM:

Access/Mastercard, American Express, Eurocard és Visa széles körben elfogadott. A nemzeti ATM hálózat neve Multibanco, mely a nap 24 órájában engedélyezi a pénzfelvételt és a maximális limit 200.000 EUR.

Nemzetközi repülőterek:

Lisszabon, Porto

Közlekedés:

Portugália egy kis ország, mindenhová gyorsan és könnyen el lehet jutni busszal, vonattal vagy autóval. Belföldi repülőgép társaság is létezik mellyel igen gyorsan lehet közlekedni a repterek között. Nagy nemzeti légitársaság a TAP.

Gazdaság

EU-ba lépésük után ugrásszerűen megnőtt az életszínvonal, az egy főre eső jövedelem megközelíti az EU-s átlagot. Azonban a növekedés rendkívül egyenlőtlen. Az ipar, a működő tőke befektetések, és a népesség nagy része a tengerparti vidékekre koncentrálódik, főként a fővárosba és Portóba. A belső területek továbbra is stagnálnak vagy hanyatlanak. Mezőgazdaság legfontosabb termékei az olíva, burgonya, szőlő. Jelentős a halászata és a világ parafatermelésének a fele is itt zajlik. Iparában a textil, vegyipar, kőolaj-finomítás, fa és papíripar számottevő. A külföldi beruházásokat főként az olcsó munkaerő vonzza, ezért sok összeszerelő üzemet is létesítenek itt.

GNP:109,2 milliárd USD

GNP/Fő:10670 USD

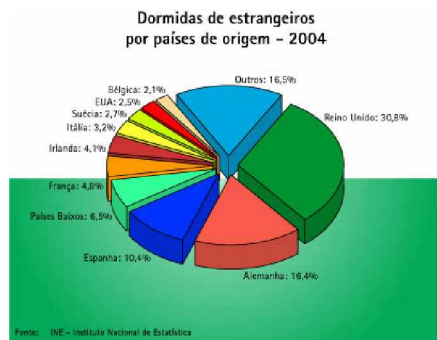
Megoszlás:

Mezőgazdaság 4% Ipar 29% Szolgáltatás 67%

Turizmus

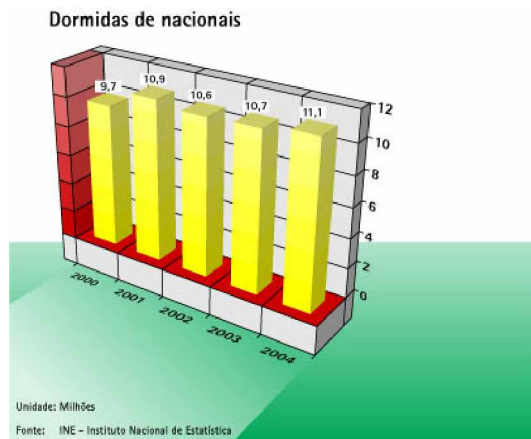
Secretário de Estado do Turismo: Bernardo Luís Amador Trindade

Maga a turizmus iparág a 60as évektől kezdett el fejlődni és a 80as években bontakozott ki, mely azóta is kitartóan fejlődik. A késői 90es és korai 2000-es években egyre több nemzetközi attrakció adott otthont Portugáliának, ami megszilárdított egy új, alap turista vendégkör érdeklődését. Az új kormány pedig kiemelt figyelmet fordít a turizmus fejlődésének és annak fenntarthatóságának. Kiváló célpont mind rekreáció (tengerpart), sport(golf, vízi sportok) mind pedig kulturális(emlékművek, régi házak) és művészeti(múzeumok) érdekeltsgű turistáknak. Éghajlatán kívül árszínvonala is vonzó. Árai alig haladják meg az uniós átlagot.

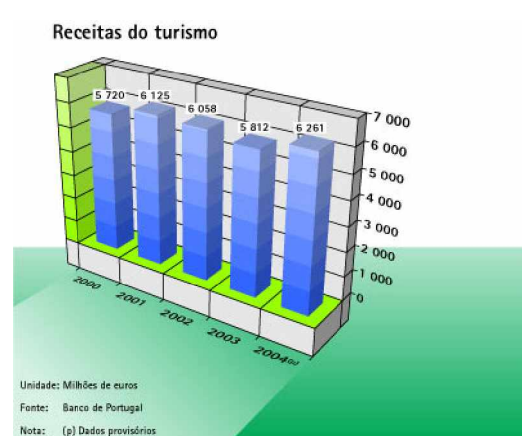
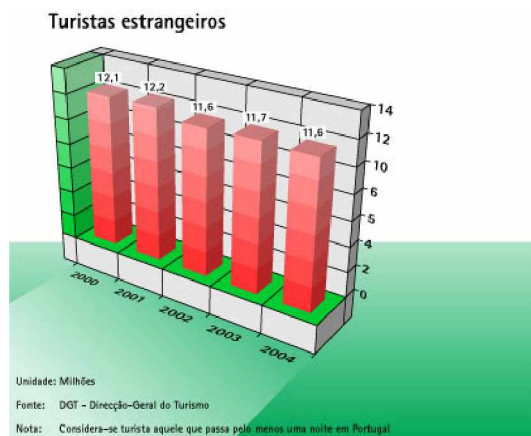
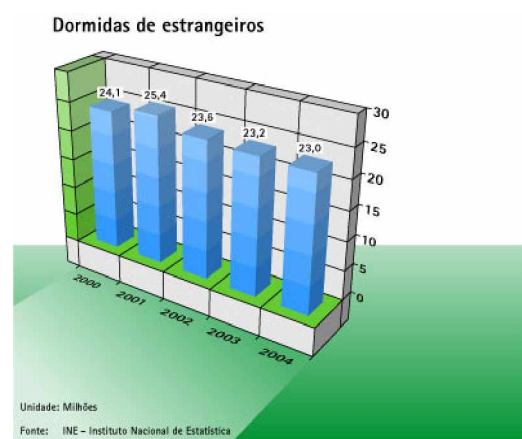

Az országban 1733 szálloda található (1995ös adat). Mára a turizmus az egyik legfontosabb ágazata a gazdaságnak, több mint a GDP 8%-át adja. Nem kevesebb, mint az ország 10%-a dolgozik a turizmusban. 2004-ben 19-ik volt a 11,6 milliós beutazó turista számával. Szintúgy 2004ben 6300 millió eurós forgalmat bonyolított le, ami 7.7%-al több a tavalyihoz képest. Átlagos vendég éjszaka alig haladja meg a két napot, ami levezethető a magas spanyolországi oda utazókkal. A legtöbb turistát küldő országok Nagy Britannia (30.8%), Németország (16.4%), Spanyolország (10.4%), Hollandia, Írország, Olaszország, Svédország és az Egyesült Államok (6-4% között)

Belföldi vendégéjszakák

Külföldi vendégéjszakák

Külföldi vendég szám

turizusból származó bevétel

Forrás: Direcção-Geral de Turismo, Instituto Nacional de Estatística, Banco de Portugal, Orçamento do Estado para 2006

<http://www.icep.pt/portugal/turismo.asp>

Egy nemrég készült aktuális turisztikai ábrából kivehető, hogy a 2005ös év is egy stabil 5%os növekedést hozott a tavalyi évhez képest mind belföldi mind külföldi turisták szempontjából. Vendégéjszakák is hasonló arányban változtak.

		2004		2005 (P)	
		DEZ	JAN-DEZ	DEZ	JAN-DEZ
Hóspedes (Vendégek)		642	10 902	689	11 460
Belföldi	Residentes em Portugal	359	5 153	404	5 501
Külföldi	Residentes no Estrangeiro	283	5 749	285	5 960
Dormidas (Éjszakák)		1 660	34 141	1 765	35 601
Belföldi	Residentes em Portugal	612	11 139	715	11 590
Külföldi	Residentes no Estrangeiro	1 049	23 002	1 051	24 011

Látnivalók

Alapvetően Portugáliát hat részre lehet osztani és ezen kívül két szigetvilágot különböztetünk meg.

Costa Verde (A Zöld Part)

Costa Verde északi határrészen helyezkedik el, amit a Peneda Geres Nemzeti Park választ el szomszédjától. A térség főbb városa Porto, ami a Duoro folyó partján helyezkedik el és Portugália második legnépesebb települése is egyben. A 800as években keletkezett Portus és Cale városkák összeolvadásával, Portucale névvel, mely később az ország nevét is adta. Itt található a portói bor is, ami világhírnevet vívott ki magának. Portótól északra található Barcelos mely az óriási piacáról is híres. Más városok: Guimares, ahol a nemzet született, Vila do Conde, csendes halászfalu tradicionális portékákkal, Ofir, strand és üdülőváros, Moncaoban és Bragaban 12-ik századi katedrálisok találhatóak, Viana do Castelo, tele reneszánsz kori emlékművekkel és múzeumokkal.

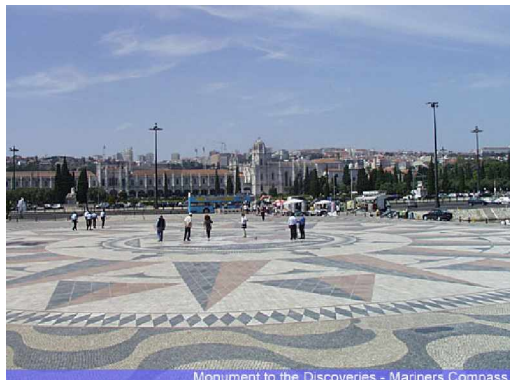
Montanhas (Hegyek)

A tökéletes harmónia és nyugalom otthona, régi várakkal, erdőkkel, borászatokkal és gyógyfürdőkkel tűzdelve. Bragança a legelzárkózottabb városa Portugáliának és nem messze tőle található az óriási fehér várfalakkal körbevett Cidadela faluja. A legnépesebb város Vila Real, ahol a Solar de Mateus palota is található. Chaves városa híres gyógyfürdőiről, míg Viseu városa a fő bortermelő vidékek egyikénél helyezkedik el. Guarda az ország legmagasabb pontján lévő városa, 1056 méterrel.

Costa de Prata (Az Ezüst Part)

Costa de Prata 200 kilométeres szakaszon terül el Portugália közepén egészen Ericeira-ig. Sok minden található itt kezdve a kis halászfaluktól az ókori kastélyokon át egészen a hatalmas területeket birtokló erdőkig. Itt található a Berlenga Grande nevezetű erdő, melyet madárrezervátummá kiáltottak ki. Egész évben kedvelt a turisták körében. Portugália harmadik legnagyobb városa található itt, Coimbra, ami egyetemi városként is híres. Az egyik

legőregebb Európai egyetem is itt található. Májusban, vizsgaidőszak után tartják itt az egy hétre nyúló mulatságot, a Talár Égetést. Egy 12.ik századi katedrális és egy festmény múzeum, aminek a Püspök Palotája ad otthont is megtalálható a városban. Más városok:

Monument to the Discoveries - Mariners Compass

Aveiro, a Portugál Velence, Anadia, a Bairrada bor otthona, Figuera da Foz, új és modern kínálati struktúrák, kaszinó, Leiria, kézben fűjt üvegek színes választéka, Sao Martinho, ideális üdülöterület családoknak.

Planícies (Alföldek)

Ebben a régióban igen erős az ősi szálakhoz való kötődés és nagy hagyománya van a gasztronómiai fesztiváloknak is. Évora a térség legnagyobb városa és környéke tele van olíva ültetvényekkel és szőlősorokkal melyek a régi időket hivatottak

tükrözni. Santarém, a bikaviadalok központja is itt található.

Costa de Lisboa (A Lisszaboni Part)

Itt helyezkedik a főváros, Lisszabon, mely gazdag mind kulturális mind emlékműi szinten. A Szent György Kastély is, itt található mely a város jelképe is egyben. Az 1755ös földrengés után a várost újjá építő Pombal márki szobra is nagy dicsőségnek örvend, szintúgy, mint a Restauradores emlékmű, ami a spanyoloktól való elszakadás örömére készült Joao Király parancsára. A folyó partjához közel, a Belém negyedben található az a néhány épület, amelynek sikerült túlélnie az 1755-ben a majd az egész várost elpusztító földrengést. Ezek közül a legjelentősebb a Mosteiro dos Jerónimos, a Jeromosok kolostora, amely az ország egykori uralkodójáról elnevezett, a reneszánsz sajátosan portugál változatát képviselő mánuel stílus legfontosabb alkotása. A térségben lelhető fel a világ legjobb golf pályái is, melyet sok híres sportoló előszeretettel használ. Valamint a Portugál Forma-1-es pálya is ebben a térségben helyezkedik el. Cabo da Roca Európa legnyugatibb pontja és egy magas sziklán világítótoronnyal ad segítséget a tájékozódásban a tengerészeknek. Más városok: Sintra, 9ik századi Mór vár, Queluz, barokk paloták és gyönyörű kertek, Setúbal, Portugália legrégebbi városa, Sines, Vasco da Gama szülőhelye.

Algarve

Portugália déli része, a turisták által leggyakrabban látogatott régió. Gyönyörű tengerpartok, sziklák, elzárt partszakaszok, beljebb pedig barátságos faluk és kisvárosok várják az idelátogató turistákat. Faro a régió főbb városa, 60 km-re a Spanyol határtól. A várost a Mókrok alapították és az ősi Cidade Velha város is itt található. Nem kis érdeklődésnek örvend még Lagos városa ahonnan a nagy expedíciók indultak anno.

Azores és Madeira

Madeira és Azores két vulkanikus eredetű sziget, nyugatra Lisszabontól. A pihenni vágyó turisták melegágya a két szigetcsoport. A nyugodt hektikus éjszakai élet és a kristály tiszta víz egyszerűen luxussá teszi a helyeket.

Magyarország és Portugália közötti kapcsolat

A II. világháború után megszakadt diplomáciai kapcsolatok közel három évtizedes szünet után 1974. július 1-én álltak helyre. 1974-90 között több államközi együttműködési szerződés jött létre és számos miniszteri, parlamenti látogatásra került sor. Ebben az időszakban (1989) tett látogatást

Magyarországon Mário Soares akkori köztársasági elnök. Cavaco Silva miniszterelnök 1992 februárjában utazott Magyarországra, hogy lerakja a felső szintű vezetők folyamatos párbeszédén alapuló új magyar-portugál együttműködés alapjait. Göncz Árpád köztársasági elnök 1993-ban, Horn Gyula miniszterelnök pedig 1996-ban tett hivatalos látogatást Portugáliában. A magyar kormányfői látogatás viszonzásaként, 1998. március 19-21-én hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodott António Guterres portugál miniszterelnök. Göncz Árpád köztársasági elnök a lisszaboni EXPO alkalmával 1998 szeptemberében tett újabb látogatást Portugáliában, melynek keretében találkozott Jorge Sampaio köztársasági elnökkel. Sampaio elnök 1999. április 11-14. között tárgyalt hivatalos kétoldali keretben Magyarországon. Orbán Viktor miniszterelnök 2000. január 27-28-án tett munkalátogatást Lisszabonban. 2002 szeptemberében Mádl Ferenc köztársasági elnök hivatalos látogatáson Portugáliában járt. Medgyessy Péter kormányfő és Manuel Durão Barroso miniszterelnök 2002-ben két alkalommal – nemzetközi konferenciák margóján – folytatott egymással megbeszélést. 2003. március 11-én a portugál miniszterelnök munkalátogatáson Magyarországon járt.

A 2005. február 20-i választások után új, balközép (Partido Socialista) kormány került hatalomra José Sócrates miniszterelnök vezetésével, külügyminisztere Diogo Freitas do Amaral.

A parlamentek közötti kapcsolatok is folyamatosak. Fontos előrelépést jelentett parlamenti téren Gál Zoltán portugáliai látogatása 1997. október közepén. Az EIÜB delegációja Szájer József elnök vezetésével 1997. októberében és 2000. márciusában, míg a Külügyi Bizottság küldöttsége Szent-Iványi István elnökkel az élen 2001. novemberében folytatott konzultációkat Lisszabonban. Wekler Ferenc, az OGY alelnöke 2001. februárjában járt Portugáliában. 2002. novemberben Mota Amaral, a portugál Köztársasági Gyűlés elnöke látogatott Magyarországra. 2003. május 14-16. között a magyar Országgyűlés ratifikációs delegációja járt Portugáliában Harrach Péter vezetésével. Szili Katalin 2003. szeptember 23-25. között tett hivatalos látogatást Lisszabonban.

Szerződéses kapcsolataink széleskörűek. A koppenhágai Európai Tanács üléséig bővítés-ellenes portugál álláspontot jól tükrözte, hogy az utolsók között, csak 1993. októberében ratifikálták Európa Megállapodásunkat. 1992. februárjában írtuk alá a beruházások kölcsönös védelméről szóló megállapodást. 1991. október 11-én, a nyugat-európai országok közül utolsónak Portugáliával jött létre a kétoldali vízumkényszer eltörléséről szóló megállapodás. Magyar-portugál alapszerződés nem született, mert az angolszász gyakorlatot követve Portugália nem köt ilyen típusú keretszerződéseket. Ez év (2006) májusától pedig megnyitja kapuit a nyolc kelet és közép európai EU tagállamok előtt munkavállalói piacát is.

Portugálok Magyarországon

A magyarországi portugál tőkebefektetések az utóbbi néhány évben - a portugál gazdasági recesszió miatt – lassan bővültek. A teljes állományt jelenleg 80-100 M euró értékre becsüljük. A portugál tőke érdeklődésének homlokterében továbbra is a környező EU tagországok, Brazília, a volt afrikai gyarmatok és a Mediterrán-térség arab államai állnak.

A Magyarországon letelepedett és aktív tevékenységet folytató portugál vegyes vállalatok száma jelenleg 14. Működési területük: az építőipar, közmű fejlesztés és az ingatlanpiac

(Mota RT), a telekommunikáció (Hungaro DigiTel KFT), a parafa feldolgozás és borászat (Hungarokork Amorim RT, HP Cork KFT, ParaMetál KFT), az élelmiszeripar és édességipar (Danesita KFT), a textilipar (Fisipe KFT, Textilandia KFT), az autóértékesítés és leasing (Tecnicredito RT), a gyógyszeripar (Hovione KFT), a nyomdaipar (Technogravura KFT), ingatlanpiac (Poligrupo), továbbá a metróépítés és rekonstrukció területén egyre eredményesebben tevékenykedő Consulgal cég.

A hazánkba látogató portugál turisták száma 2004-ben megközelítette a 30 ezer főt, a magyar kiutazóké pedig elérte a 33 ezer főt. A fő turista célpontok Lisszabon, a déli tengerpart, Portó és környéke, valamint Madeira. A TAP portugál légitársaság 2004 márciusától közvetlen légi járatot indított Budapest és Lisszabon között, ami várhatóan ösztönzően hat az idegenforgalmi kapcsolatokra is.

Forrás:

www.portugal.org

www.visitportugal.pt

www.ine.pt

www.km.hu

www.portugalvirtual.pt

Földrajzi Világtalasz, Carthographia kiadó